

ELUL: TIME OF DESIRE

1. מהי חשיבות ימי רצון?

"חדש אלול הוא מוכתר ומוכן יותר שמקובלת תשובתו משאר ימות השנה. לפי שימים אלו הם ימי רצון... ולפי שהיו ימים אלו ימי רצון - מה ראשונים ברצון אחרונים ברצון (רש"י דברים ט, יח) - מאז לכן בכל שנה מתפורר עוד הרחמים למעלה והם ימי רצון" (חיי אדם כלל קלח כשמ הוא דבי אליהו).

5. אלול וימי רצון - היינו בהם ימים מיוחדים של שפע אלקי שהשי"ת מולק את שפניו הגדול ונתן כח נשגב ועצום למעשינו לפעול את פעולתם הרחומה ואח השפעתם. מה שלא היתה הצולת והאפשרות למעשינו לפעול כשאר ימות השנה. חז"ל הגדירו את ההשפעה המיוחדת של אלול כפסוק (שה"ש ו, ג) "אני לדודי ודודי לי" (ר"ת אלול) דודי הוא מלשון ידיות וקירבה. זהו כח ההשפעה של רצון הקב"ה במעשינו. שבימים אלו יש ידיות וקירבה מיוחדת בינינו לבין הקב"ה. ע"כ עלינו להכין מה נפלאים ימי אלול. ההכנה לימי הדין והמשפט. שהם ימים של אהבה קירבה וידיות אל הקב"ה. שהקב"ה משפיע בימים אלו את שפעת רצונו ונתן כח נשגב ועצום למעשינו לפעול את פעולתם. כדברי רבינו יונה "שהם החיים האמתיים והקיימים והאוי הגדול הכולל כל הנעימות".

6. כאשר ההשפעה הנימוחת שיש בזמן אלול - עת רצון השפעה זו הובנה כבר מראשית הבריאה בתוך מסגרת הזמנים, ותפקידו אימה הוא - להכין את הכלים כדי לקבל ולהוציא לפועל את השפעת ימי רצון. הכוללת כל הנעימות.

7. שיר השירים (Arba'at)

ה * באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם בשרמי אכלתי וערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלקי אכלו רעים שתי ושכרו דודים: * אני ישנה ולבי ער קולו דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמותי שראשי נמלא טל קרצותי רסיסי גילה: * פשטתי את פתחתי איבקה אלבשנה רחצתי את רגלי איבקה אטנפם: * דודי שלח רדו מן החוור ומעי המנו עליה: * קמתי אני לפתח לדודי נדתי גטפני מור ואצבעתי מור עבר על פפות המנועול: * פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי לצאה בנדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני: ומצאתי השמרים

2. אנוס האור ארבעים ימי רצון האחרונים של העניית ותשיבה קיבלו את התורה במחנה רומות התואמת למדרגתם - מורה חרטה כבחינה של בעלי תשובה, וכן השפעה חזקה של ארבעים ימי רצון האחרונים - כמי שניקבע עם אפשרות זו מראשית הבריאה - הוא שנישאר לעולם לארבעים ימי רצון של תשובה וסליחה. על כן מידו שנה זוכים את ההשפעה הנשגבה של ארבעים ימי רצון האחרונים.

3. רצונו של הקב"ה במעשינו נתון כח ההשפעה למעשינו

מתי ההשפעה הנשגבה הנימוחת בסגנות ארבעים ימי רצון או כשהמים בתפילת שמונה עשרה ירצה הוא בעצם "שאל ובחלתם" - שהקב"ה ירצה כעבודתו. לולי ההשפעה הרצונו אין תפילה - תפילה הרמז"ל כשאר ידעת תבונה עם קפן את הקלוש "ותפלתם כאהבה חקבל ברצון ותרי לרצון חסוד עבודה ישראל עמר". כי רק כח הציווי והרצון העליון הוא שעושה למעשה הנצוית להיות מעול ומתקן. וכמה הרצון הזה הנה תועיל העבודה למה שתועיל. וישפע שפע הברכה בכל הרכיבים המתוקנים לדבר הזה" - עו כמה שיש רצון מהקב"ה במעשינו ובעבודת ה' שלנו. הוא הנותן את התוקף והכח למעשינו לפעול את פעולתם כראוי.

ז. גם תפילתו של הבעל תשובה לזכות לרצון מהקב"ה. כדברי רבינו יונה (שערי תשובה א, מב): "עוד יתפלל בעל התשובה אל השם לפחות כעפ פשעיו

יבען חסאתי, וישתחוק בו וירצה ויעתר לו... כי יתכן להיות העון נסלה ונמדה מן היסורים ומכל גזירה, ואין לה חפץ בו, ומנחה לא ירצה מידו, ותאות הצדקים מן העולמות להפך רצון מהשם וישתחוק בהם. ורצונו החיים הקיימים והאמתיים והאור הגדול הכולל כל הנעימות".

4. רבינו יונה מדבר את רצון הקב"ה "שהם החיים האמתיים" - רוחניות נצחית ויכן שלככל התשובה נסלה לו עונו, אבל ה' אין לו חפץ ת"ו במעשינו. אין מעשינו פועלים מאומה בעולמות הרוחניים, האפשרות שהאדם ישפיע ע"ל מעשיו לחיים נצחיים. יתכן רק ע"י רצון הקב"ה במעשינו. שהקב"ה משפיע את שפעתו מבין שחפץ בעבודת האדם ונתן חוקף וכן לעבודה האדם. לפעול את השפעתם.

8. ק"ה ק"ו ק"ז ק"ח ק"ט ק"י ק"יא ק"יב ק"יג ק"יד ק"טו ק"טז ק"יז ק"יח ק"יט ק"כ ק"כא ק"כב ק"כג ק"כד ק"כה ק"כו ק"כז ק"כח ק"כט ק"ל ק"לא ק"לב ק"לג ק"לד ק"לה ק"לו ק"לז ק"לח ק"לח

ה קב"ה בכבודו וכעצמו, כביכול בא לעוררו מתודמת הזמן, לשוב אליו ויחבר.

ולא זו בלבד, אלא שמעינו אף שהפסוק מדבר בלשון יחיד, "פתחי לי", ולא נאמר פתחו לי, שלכל אחד ואחד מישראל בא הקב"ה במרדותו, ודופק על דלתות לבו.

פסוק זה מלמדנו את גודל רחמינו ויבדך עד אין קץ מחד, וממילא אנן קומק התביעה על האדם המתרשל מן התשובה מאידך.

7. תבן ונתבונן כיצד היא הנהגתו של השליח איתנו, מה רבים רחמינו ולעומת זאת מה מעשינו אנו...

הנה במקום שנטהר עצמו לפני הימים הנוראים - עת אשר אבינו שבשמים נמצא וקרוב אלינו, במקום שנעמוד הכן לקראת בואו של אבינו מלך מלכי המלכים, הרי שחיימים הנוראים הגיעו. זה מכבר - ועדיין אין אנו מתעוררים מתודמתנו.

והקב"ה ברחמינו המרובים, כביכול בא ודופק לכל יהודי על דלתות לבבו הנעולות במסגר ובכית, שהרי כשאדם מרגיש בלבבו דפיקה קלה לאמור: מה איתי, מה מצבי כאן עלי אדמות, עליו לדעת שזוהו השולל דוד דופק" שבא לעוררו לחשוב על מצבו, כדי שישור בתשובה!!

ומה איתנו? - מאומה לא משתנה, אנו ממשכים לישון...

5: To your Tabernacle Dedication, My sister, O bride, I came as if to My garden. I gathered My myrrh with My spice from your princely incense; I accepted your unbidden as well as your bidden offerings to Me; I drank your libations pure as milk. Eat, My beloved priests! Drink and become God-intoxicated, O friends!
ISRAEL REMINISCES REGRETFULLY: ¹Let my devotion slumber, but the God of my heart was awake! A sound! My Beloved knocks! He said, 'Open your heart to Me, My sister, My love, My dove, My perfection; admit Me and My head is filled with dewlike memories of Abraham; spurn Me and I bear collections of punishing rains in exile-nights.'
²And I responded, 'I have doffed my robe of devotion; how can I don it? I have washed my feet that trod Your path; how can I soil them?'
³In anger at my recalcitrance, my Beloved sent forth His Hand from the portal in wrath, and my intestines churned with longing for Him. ⁴I arose to open for my Beloved and my hands dripped myrrh of repentant devotion to Torah and God, and my fingers flowing with myrrh to remove the traces of my foolish rebuke from the handles of the lock. ⁵I opened for my Beloved; but, alas, my Beloved had turned His back on my plea and was gone. My soul departed at His decree! I sought His closeness but could not find it; I beseeched Him but He would not answer.

הלא-כבר התעוררנו משנתנו, והראיה שהתחלנו כבר להשיב תשובות - "פשטתי את כותנתי וגו'", כי אילו היינו עדין שקועים בתרדמתנו, לא היינו משיבים דבר.

ועתה הבה ונטמע מה אנו משיבים - "פשטתי את כותנתי איככה אלבשנה", לבשנו כבר את בגדי הלילה... "דחצתי את רגלי איככה אטנפם"... תסלח לנו אבא, קשה לנו, אנחנו לא יכולים... אנו מחפצלים...

במקום לבוש ולהיכלס בעת אשר אנו שומעים את "קול דודי דופק" - כשרואים אנו את גודל רחמי יתברך ואהבתו אלינו, במקום שנקום בזריות ממיסתנו במשנה מרץ, ונתקן את אשר עיוותנו - עוד שונים אנו באיוולתנו, נשארים על יצוענו, מתהפכים על שמאלנו, וממשיכים במתק שנתנו... מה גורא המראה הלוה!

חור שפרצנו בחומת האטימות שסביבנו, ושפע עוד שפע של סייעתא דשמיא!!

וכן איהא במדרש: "ה' צלך על יד ימינך", מה הצל הזה כשאתה מראה לו אצבע אחת אף הוא מראה לך אצבע אחת, וכשאתה מראה לו שניים אף הוא מראה לך שניים, אף הקב"ה כן, והיינו שהסייעתא דשמיא שבאה מלמעלה, אינה אלא כפי מה שממשיך עליו האדם על ידי מניו מלמטה!!

יש לומר, שהחילוק הוא פשוט.

אם האדם אנו בא להשתנות ולהיות אחר, אלא ממשיך בדרך הרעה, רק שרונה הוא קצת להשתפר, קצת להתקדם ולהתעלות - אז מקבל הוא סייעתא דשמיא כ"הצל הזו". על פי מה שעושה - כך זוכה, וזהו "מן החור" - שכל הסייעתא דשמיא באה רק מתוך החור, עד כמה שפתח את הפתח - ולא יותר.

אבל אם להשתנות חפצו, אם בתשובה רוצה הוא - אזי זוכה לסייעתא דשמיא הרבה למעלה ממעשיו!! כי זהו חסד ה' מיוחד לעזר לבניו בתשובה, אף יותר ממה שעשו בעצמם.

יש להעמיד התפלה על מעמדה הנכון על ידי זהירות בזמני התפלה ובכוונת התפלה. יש לכוון בפירוש המילות של פסוק ראשון של קיש ובברכה ראשונה של שמונה עשרה. במיוחד יכוון בברכת אחבה רבה... באתה חונן, בהשיבנו, ובסלח לנו. גם נכור להשתדל לכוון בברכה הראשונה של ברכת המזון.

אחר בערך עשרה ימים של חיזוק, יתכן שהוא כבר מוכשר להתבונן על דרכיו בשעה הקבועה ללמוד המוסר. וככה יעשה יעביר במחשבתו סדר-היום שלו מן הבקר עד הערב ויתבונן, האם הוא מתנהג על פי השלחן ערוך ועל פי-דרכי השם לפני מדרגתו.

יחשוב על שעת הקימה איך הוא קם ואימתי הוא קם, מה הוא עושה לפני התפלה ואיך הוא מתפלל, וככה יוסיף להתבונן על שאר זמני היום, וירשום הדברים הצריכים חיזוק. אחייב יחשוב על תנהגותו עם בני אדם בכלל ובני ביתו וחביריו בפרט איך מדבר עמם, האם מכבדם כראוי והאם מוכן לעשות מעשה חסד והטבה, ואיך התנהגותו ברחוב.

לעת עתה די לרשום הדברים שצריכים תיקון, בלי שיקבל על עצמו אופנים של תיקון.

בעשר ימים לפני ראש השנה כבר הגיע הזמן לעשות חשבון ומשפּרטיג יוּתֵר.

אך טרם ניגש לשער החשבון והתיקון, יש לנו להעמיד את הקורא על הידיעה היסודית שמעשי בני אדם נחלקים לשני סוגים:

מהו החור? ומיכן נעשה החור? הרי החור לא היה קיים בתחילה, שאילו היה, מדוע לא שלח ידו מן החור מיד?

אלא ע"כ, שבתחילה הכל היה שתום, ורק כעת נתחדש החור, וא"כ צריכים אנו להבין כיצד נעשה החור.

אלא שבזה שענינו והשבנו "פשטתי את כותנתי" וכו', אמ' שזו תשובה מתחמקת ומשתמטת, אבל סו"ס הרי הרגשנו צורך לענות דבר מה!! התעוררנו מעט, ולא התעלמנו לגמרי מה"קול דודי דופק"!!

אצל הקב"ה ברוב רחמי גם תשובה שכזו עושה חור, ותכף דודי שלח ידו מן החור! הקב"ה כביכול קופץ מיד אל החור שנעשה, כדי להמשיך את ההתעוררות הקטנה שבאה מצידנו!!

הסייעתא דשמיא נמשכת מתוך מעשינו, וע"פ מעשינו

ומהו הלשון דודי שלח ידו מן החור? הלא היה צריך לומר דודי שלח ידו "אל" החור?

אלא לדמוז לנו בא הכתוב, שגם הסייעתא דשמיא הזו להמשיך ולעורר את האדם - באה מכוח מעשינו אנו. כיון שסו"ס ענינו משהוא השתדלנו מעט מצידנו, לכן ממשיך הקב"ה ומעורר אותנו - "דודי שלח ידו" - לעזרנו הלאה, ואיך? - "מן החור" - מתוך החור, מתוך אותו

16 סכי טא ארץ - רב וגא - (2)

מתחילה יש לחזק את הענינים והשטחים אשר הם קצת חזקים גם במשך השנה, ולהרימם לרמה יותר גבוהה על ידי זריזות וזהירות יתירה.

אחר כמה ימים של לימוד התורה בהתמדה, יש לעיין גם בספרי יראה המעוררים לתשובה באופן כללי, כמו שער התשובה שבאורחות צדיקים או במאמרי מוסר על ימי אלול, ובמיוחד בשער ב' של השערי תשובה של רבינו יונה ובפרט ממאמר וי"ז, ולחלן.

בנתיים לא הגיע הזמן לעשות חשבון על המעשים חפריים, כי אם יתבונן האדם עליהם ימצא את מצבו לא-כל כך טוב, וגם לחוש שיפול ברשת הייאוש, כי יחשוב, איך אפשר לתקן כל כך הרבה. ולכן יש להמתין עוד איזה ימים, עד שיחא מחוזק עוד יותר בתורה ותפילה.

אם יתעורר ע"י לימוד חמוסר לקבל על עצמו איזה דבר, ישקול בדעתו האם הוא דבר שביכולתו לקיימו, ורק אז יקבל את מה שבדעתו לעשות.

בשלב זה טוב שיקבל על עצמו קבלה אחת עד אחר יום כפור או למשך שבוע או איזה ימים בלבד. לדוגמא, מי שיש לו ייצר הרע"י לקרוא עתונים או לשמוע חדשות, יקבל לימנע מזה למשך זמן קבוע, וכל נכון יעשה בדעת.

כאן המקום להעיר, דאף אם יכשל האדם ולא יקיים פעם או שתים את הקבלה שקיבל על עצמו, לא ימוט רגלו ואל יפול לבו מזה, כי זהו דרך כל האדם, אך יאמר לעצמו: אנסה עוד פעם! ואם הקבלה היתה חזקה יותר מדי, יקבל על עצמו דבר יותר קל.

לסוג זה שייכים המעשים שבדרך כלל נוהגים בהם
החרדים לדבר הי. אך קורה, שמחמת סיבה היצונית או
פנימית שולט היצר על האדם, לפעמים בשוגג ולפעמים במזיד
ולפעמים מחמת היסח הדעת, ונכשל בביטול קיום מצוה
פלוגית או בעבירה אלמונית.

במכשולים של סוג זה מספיק החיזוק של ימי האלול
והימים הנוראים לשוב בתשובה ולהחליט לשמור את עצמו
מן החטא מכאן ולהבא. ועל ידי שחושב על זה פעם אחר פעם
ומכיר את טעותו ומתחרט על זה, ובצירוף הוודוים של ימי
הסליחות ויום הכיפורים, מחלישים את כוח היצר, ושוב לא
יחטא עוד, בעוד הי. רק יעיין מומן לזמן במשך כל השנה
ברשימת שרשם בו הדברים, כדי שיזכור להזהר בהם.

ואלו הדברים הנכללים בסוג זה: בטול תפלה או קריאת
שמע בזמנם, נבול פת, קריאת דברים המגרים את יצר הרע,

סוג זה כולל את המעשים שאדם נכשל בהם פעם אחר
פעם, הן בשוגג הן במזיד, הן מחמת היסח הדעת והן מחמת
הוראת היתר ושלא על פי דין, עד שעל ידי רוב הכשלויות
נעשו הדברים כמעט כתיבת.

בכלל זה העבירות דלהלן: רכילות ולשון הרע וקבלת
ושמיעת לשון הרע, לצנות, תפלה וברכות בלא כוונה, ברכה
לכסלה מחמת שכחה או אי-זכירות, איחור זמני התפלה
בבקר ובערב, שיחה באמצע הלימוד, הסתכלות יותר מן
הצורך, מדות רעות כמו כעס, גאווה, קנאה ושנאה, מכשולים
במלאכת שבת ויו"ט וחול המועד, אונאת דברים, גניבת דעת
ודיבורים של שקר, עין הרע והתכבדות בקלון חברי, בטול
כבוד אב ואם ויראתם, זלזול בכבוד רבנים ותלמידי חכמים
ווקנים, ועוד הרבה כאלה אשר נכשלים בהם במשך השנה
לא לפים ולרבות וביטול תלמוד תורה כנגד כולם.

כל כך דעת יבין שאי אפשר בשום אופן לתקן כל המיל
במשך ימים מצומצמים בבחינת "שלא יחטא עוד", ואף אם
ילמוד הרבה מוסר לא יצליח לחנך את עצמו לאיש אחר
במהרה. לאמיתו של דבר, עבודת תיקון המדות היא עבודה
שלמה וממושכת למשך שנים הרבה, ואשר לכן, אין זה
מעבודת האלול "לתקן" את המדות. כלל זה שייך ברוב
הדברים של סוג ב.

* אך זה יקבל על עצמו: שמאן ולהבא יתחיל לעבוד על
אותם הדברים אשר נכשל וחזר ונכשל בהם. ונוכל לפי זה
לומר, דעיקר החטא בעבר היה, שלא שם לבו כהוגן על כל
הדברים האלו, ושלא עבד עליהם כראוי, ואשר לכן, התיקון
תלוי במה שיקבל על עצמו לעבוד מכאן ולהבא על תיקון
המדות לרבות אחר יום הכיפורים.

בשער זה נדבר בע"ה אך לגשת לתיקון העניינים של סוג ב.
יעשה רשימה מהדברים אשר חושב שנכשל בהם, ואח"כ
יברור בי אלו דברים אשר יש לו רצון עז לתקנם.

אך צריך לחזור שלא לקבל יותר מבי או ג קבלות [נאויל
די בקבלה אחת], והמקבלים יותר אינם מצליחים בדרך כלל,
כידוע מן הנסיון.

למשל, מי שרגיל לאחר ולבא סמוך ל"ברכו", יחזק את
עצמו לבא בי דקות לפני התחלת התפלה, אבל לכל המאות לא
מאוחר מ"ברוך שאמר", מי שמתאחר תמיד בערב שבת עד
רגע האחרונה לפני כניסת השבת יקבל על עצמו להיות מוכן
לקבל שבת עשר דקות לפני הזמן הקבוע.

מבואר משפת אמת רכל האיחצרותא של האדם היא שהשתוקקת שלו תהיה
להתקרב ולעלות יותר להשי"ת מן המדרגה שנמצא בה עכשיו, לזו שבאה

אחריה. ועל ידי שפוחת להשי"ת פוחתו של מחט, הקב"ה עוזר לו לעומדה ולהצטרף
לפועל. ורעיון זה תואם עם מן שכתבו המפרשים שאוחיות רצונו זה איתות צנור כלומר
שה' לוקח רצונו ויוצר ממנו צנור להשפיע לו רכות לגמור מה שמוטל עליו. אבל צריכים
לדעת שלפנת הזה, הגם שישעורו קצת מאד כמחט, בכל זאת נודיש מן האדם זכרון
וטהרה רבה כדי שהשי"ת יברא מציאות הצנור מן רצונו, והוא כמו שרדש וימי
שאמנם די בכך שפחתו וידיה כפתחו של מחט אך כתנאי שיהא פתח המפולש מן הקצו
אל הקצו."

דברים המתנזרים לסבע הוא,
שנעבוד על עצמנו כדי לחטות את הטבע לאט לאט לצד חסוב.

* ובאמת אין התביעה על האדם: למה לא הצלחת? התביעה
היא: למה לא עבדת?

בדרך כלל כל זמן שהאדם עובד יש לו סיעתא דשמיא,
דהרי, אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו. (קדושים ל:).

הנה כל אחד צריך להתחזק ולעשות בדיק בית במעשיו
ובהנהגותיו, ולקבל עליו קבלות טובות ומועילות. יש אשר
עיקר קבלתו צריך להיות לחזק אמירת "המפילי" או "קריאת

שמע שעל המטה" או רחיצת ידיים בבקר סמוך למטח, ויש
בדברים יותר דקים כמו עניית "אמנו" ו"יהא שמיא רבאי" או
ברכה מסוימת בכוונה. ויש שצריך קבלה בסור מרע.

אמנם, מה יש לעשות עם שאר הדברים שברשימה? כבר
כתבנו בשער ו' שעיקר התשובה על הדברים שבסוג ב' היא
הקבלה על העתיד "להתחיל ולעבוד עליהם מכאן ולהבא".
מ"מ הרי בימים הקדושים האלו לב כל אחד דואג וכואב על
כל העבירות, ורצונו עז לייסד יסוד אשר יהיה אפשר לבנות
עליו עבודתו העתידה, שלא תהיה השנה הבאה כתמול
שלשום.

28 גמרא ראשונה - ד' ב' (פ' 35)

כתב בספר שפת אמת' שעבודת האדם בכחינת איתערותא דלתתא, הוא רק רצונו
לחזור לעלות ולירבק בהשי"ת בלבד, ואח"כ מכחינת איתערותא דלעילא ה'
עוזרו להוציא רצונותיו מכת אל הפועל. ואלו דבריו, "ודאי דבר ברור שאין שום דבר
טוב מן האדם רק מהשי"ת. ואל יקשה לך אם כן אין האדם עושה כלום. השובה על
זה כי עיקר עבודת האדם הרצון שכו, והאדם אשר כל כגמח רצונו לעבוד ית"ש,
השי"ת משיע לו שיעשה מצות ומעשים טובים כראוי. וכל מה שהאדם עושה הוא
כיון שהיה לו בו מעט יגיעה כחודו של מחט ועל ידי זה עזר לו השי"ת ופתח לו
כפתחו של אולם עד שבא לידי מצוה. גם האדם עצמו אינו יכול להשיג מה ממנו ומה
מהשי"ת עכ"ל.

30 ק' ו' ד' ק"ק

העולם אומר: אמנם די בפתח כחודו של מחט, אבל לכה"פ שיהיה
כחוד המפולש, משני צדי הלב, ולא כחוד הנעשה בעיסה שאינו אלא
חור לפי שעה, ולאט לאט חומר ונסתם מאליו.
מספיק שיעשה האדם מעט אבל את מה שיעשה - שיעשה עד

ובן מרומת עבודתו זו של התעוררות הכיסופים בחדש אלול בהפסק של מצות מעשה שני דבריו במרשת ראה והיום יבנה וכו' ירבה ממך הדרך. ומתח כנסת. דברי הכסף בדרך והלכת אל המקום אשר יבחר ה'". דהיינו שפעמים אדם מתעורר בתשובה אך נפשו מרה עליו מאוד כי ידמה בעיניו שהוא פרוחק מאוד מהש"ת וכמו עליו הדבר שישוב לבואו. וזה נקרא כי ירבה ממך הדרך. הוא דרך התשובה כמו שבחוב החילת כהן. "שוב וישר ה' על כן יורה חסאים בדרך". לכן העצה היעוצה על כל מיני לקבל על עצמו התשובה ולהיות נכסף ומשתוקק מתי יזכה לשוב בראי. וזה שכתב בסוף מה "ונחת בכסף" לשון האזהרה כמו נכסף נכסתה. שיהיה לך על כל מיני חשבון לתשובה. "וצרת הכסף בדרך" עד אשר תזכה להבחינות של "ונחת אל המקום אשר יבחר ה'". דהיינו שתוכל להוציא רצונך ממה אל הפרוע על ידי השפעת המידות ושמאי שבא אליך מלעיל. והנה זה קאי במיוחד על חודש אלול. חודש האהבה על

הכתוב ועניו משהו "הנורח בים הדרך" דהדרך בים הוא חודש אלול. ואם כן הכתוב "כי ירחק ממך הדרך" בא לחזק את עשיית התשובה של יהודי כמה שאומר לו דאם תרחיק שחודש אלול המיוחד לתשובה רחוק ממה, דהיינו שקשה לך להאמין שבאמת יש ביכולתך לשנות ולחזק את כל קלקולך של העבר, אפילו הכי אל תדאג, כי עיקרו של עבודת החודש הוא בשביל "ונחת בכסף", שעליך רק לעורר לכל הפחות הכיסופים והרצונות לשוב בשלימות אל הש"ת, ועבודה זאת כן ככתוב לעשות, ועל ידי כן ה' יטפיע לך משם היכולת לגמור תשובתך לתקן את המעוות.

אכן כן עיקר העבודה היא ההשתוקקות. אך יש מקום לבעל דין לשאול מה התועלת לכל הרמיון של השתוקקותו להתקרב אל הש"ת, והלא בשעת הנסיון בסערת המלחמה, יקשה לו במאד לסרב אל התאוות או הדיכויים המורגלים בטבעו עד הנה, מבלי שום מניעה או מחשבה שאולי אסורים הם. וכאמת שכמעט אי אפשר להפליה על דעתו של אדם שיהיה ממש ביכולתו לומר "לא" למעשה עבירה שעו עזה נעשית לו כהיותו. אך האמת היא, דהכח לומר "לא" הוא למעלה מטבעו, ואין זה חלק מעבודתו לדיאוג עליה אם יצליח בה אם לאו. אלא מחסרי קל עליון ניתן כח סירוב זה בהיותו איחורתא דלעילא הבא מיד לאחר שעשה את חלק עבודתו השייך אליו שהוא ההחלטה בלבו לשוב אליו יתברך באמת.

רבו לאמור לעיל אפשר למצוא בפסוקי התשובה שכפרשת נצבים ה' "א לרעת הירבב" שם שפסוקים אלו קאי על מצות התשובה. "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא ממך ולא יחוקת הוא. לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אותה ונעשה". ובאר את הפסוקים באופן יחידה המורה על יסודותינו. "כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום" קאי על מצות התשובה שתיקרה שישוב אדם טבעו לומר "לא" לכל מעשה אסור שהיה עושה עד כה, ואם תשאל היאך אפשר תשובה ולהתחיל לומר "לא" לדיברים שכבר נעשו חלק מטבעו. חידע באמרה "לא נפלאה היא ממך ולא יחוקת היא" כלומר זה הכח לומר "לא" נפלאה ומכונה ממך, ולא רק מכונה בלבד אלא ה"לא" דחוקה ממך גם כן, בבחינת תרתי לייצרות, מכוסה ומרוחק. אם כן מהו תקותו של יוצרי הרצון לשובו לכן הכתוב נמשך "לא בשמים היא" כלומר כח זה לומר לא בעת הנסיון הוא מתנה מאת הש"ת לפי שיערך לכו לכן הוא בדרך מה שאמרו חז"ל יגפה ומצאת תאמין שזהו מצוה מאת הש"ת.

לאור כל האמור לעיל מצינו הבנה חדשה בתואר שנתנו חכמים לימי חודש זה שקראים "ימי רצון", שאינו קאי רק על רצון ה' לתמוך אלינו ששובו אליו לקבל תשובתנו. אלא קאי שם זה גם כן על הוסיף המסוגלים לעודד ולחוש את רצוננו מצד איחורותא דלתתא על ידי פתיחת פתחו של מחט כדי שנופה להשיג מדידת לאמר במילואה דהיינו להיות מר ואדון על תשובתנו לומר "לא מצוה אותה לאמר הצריך לכן. ובזכות זו של חודש כו אנו משתוקקים ותחואים להיות מאוחדים עמו יתברך בבחינת אני לרודי ורודי לי, נוכח להשיערתא דשמאי לעלות מן המצב של "וצרת הכסף בדרך", לקראת הימים נוראים שבהם נראה קיום סופו של פסוק זה "וחלמת אל המקום אשר יבחר ה' אכ"ר".

אך האדם מנדו לרין לשוח עזה נפשו לטור עמנו מסגמי הדיבור, לשה"ר רכילות מחלוקת לנשות, ומ"ו יבול פה, כדי שהמפלוג יעלו למעלה ולא יהי טענה של אין קטיגור נעשה קטיגור, והסיד"א מחדש כי תשובה מהני, כי ע"י התשובה הרי האדם נברא מחדש, ואין הפה המדבר לפני הטורח כל עולמים, אוחו הפה שדיבר דברים לא טובים, ואם נשוב בימים האלה הרי יש לנו עזה שמסלוחינו יעלה למעלה.

חבני ישכר (אלול מאמר ח אים ו) מביא שתיקבל שמהמת סיחון ועיג היתה צימי אלול (מגלה טמוקס אופן ק"ו). כתיב (דברים ח ד) ולא עוג מלך הבשן אשר יושב בעשפרת בארבע, ותיחא מהחודש הרי"ס (ספ"א דברים ח"ד"א ד"ה גאס) שהיה מתנגד לפסלן של יק בארבעי מרצו על היר, ולסוף הגמרא גרסתא א. וכלהו כתיבי בארבעי, והנה מפלין של יד הוא למען אשר ישעבר האדם תלות ומתעבות לכו לעבודתו יתברך שמו, ועוג מלך הבשן מתנגד לכו של האדם, ופנימיות שלב הוא כח הדיבור של האדם, כתיחא כמותם הלכות (עני הכיחא פק"ג) טקסיה הוא קולמוס הלכ. והדרך להתנגר על קליפת עוג מלך הבשן נחודש אלול, היא ללחם נד הסמך של עוג שהוא לוחם נד בני ישראל ומתנגד להגלות פנימיות שלב. ורמו לדבר "כי פי ה' דבר" נגימטריה כסן, כי זה הוא רגון עוג להיות מלך על כח הדיבור של בני ישראל שלה, וזו ה"ו לדי גילוי. וימי אלול מסוגלים ביותר שיש ביכולת בני ישראל ללחם במלחמה נד עוג מלך הבשן. ולכוח לדי גילוי ה"י שממנה נשכחות.

יהודי נכנס בזה העולם נקי, כשם שביאתן לעולם כלא חטא, עם צלם א-לקים, כתינוק כן יזמר, וע"י ההיפוך מטהרה מאבדים ת"ו, אין היה רעה שולטת באדם אלא אי"ו נדמה לו כבעי"ת, ואבינו מבקש מאתנו הראינו את מראין, את וצלם א-לקים, הצורה הקדושה, ואם אין יודעים אין להחזיר הצלם א-לקים, אבינו אומר לנו, השמיעני את קולך, שעי קלקול הקול מאבדים, וע"י תקון הקול מקבלים בחורה.

וע"י ההתחזקות בטוהרת הפה, נוכח לשמו כל המצוות שלנו, ולא נקבל ח"ו פעקלען של אחרים, וזוכה להישאר טהורים, ולחזק כל הנגמים.

הוא הקול קול יעקב, כוחו של ישראל בפה הכת המה שלנו, החרב פיפוח שלנו, זה העבודה בכל חודש נקדוש הזה, תקנו בחודש עופר, חיקוק חסדי, תקיעה ראשונה הוא הפה תנקי שכל יתור מקבל כשבא לעולם, הא לקים עשה את האדם ישר, קול פשוט, הכל פה שאין בו חטא, ואח"כ הרועה, קול שבור, גנחני גנח ליל ליל, שבוכים למה קלקלנו הקול, ושבים בחשוכה ע"י, יום הרועה יהיה לבס, ואח"כ תקיעה, חזוק לנו, שאפשר להתחזק הקול הישר.

* מ"ח מבקשים על חיים, שכולל כל עניני החיים, תורה חיים, עמך מקור חיים, חסידה לא-ל חיי, עוד יסוף בני תי חיות בתורה ובצדקה, וכו' חיים, וכתוב לחיים טובים, בספר חיים, ודוד המלך מלמה שהעצה לזה, מי האיש החפץ חיים, הוא נצור לשחק מרע, זה עבודת השופר להגיע לחיקוק הקול, נשמת חיים, רוח כמלאה.

פון אפטר רב וייעטי, מהוהדיק משפטים, וזה"ק, כ"שא מישיראל פונג ח"י בה מוצאות הפה, היינו ע"י לשהיר רבילות, ושאר דיבורים לא טריים ר"ל, אזי מזה נמשך כל הרעות, וכל הצרות החולשות ר"ל, כמיש כוה"ק עה"פ נצור לשונך מרע, ודריש מרע לשון מרעין בישין יעו"ש, וכו', ומזה נמשך כל הרעות ר"ל, זה כולל הן מה שאפשר לגרום ח"י ע"י דיבורים של לשהיר, על יחיד או על ציבור, והן מה שאפשר לגרום ח"י ח"י ע"י שמיעה, וע"י קבלה, שצדיקים זייע גילו שאם שומעים ח"י ח"י בזה העולם לשהיר, יכולים לגרום ששומעים למעלה ח"י ח"י, ואם מקבלים כאן, הן ע"י שמיעה, הן ע"י קריאה של צעטלעך או צייטונגען, וכדו' וכדו', ח"י, יכולים לגרום שמקבלים ח"י ח"י למעלה, וזה או הצנינים שגילו לנו צדיקים זייע, (בס' דמתי וזכמתא, ועוד זייע) למה חז"ל ה'ק אמרו שהמקבל לשהיר זה הרבה יותר המון נכא"ה בוינות) מהאומר, שאם מקבלים כאן, ח"י מקבלים שם, משא"כ אם כאן דוחים הלשהיר

לחיה שוועקייטעניג, ואמרו שבשמים ברוב דמיון חסדו, עשה שכל האנושותא דלעילא תלי כאחערותא דלתתא, וכשבוה העולם אין לשהיר אצל כלל ישראל, גם למעלה אין השטן יכול לקטרג עליהם, אפי' על עין החמור מכל, והכל מדה כנגד מדה, וכיון שאנחנו כושבים עצמינו, ובולמים שיש מלכוד לשהיר ח"י, כן למעלה אין המקטרג יכול לפתח פיו לרבו קטיטוריא, (לשון החפיה זייע), (ומובן) שגם כזה יש דברים ארוכים ועמוקים כחז"ל ה'ק, וכדברי הצדיקים זייע, ואכה"ל, אבל כניל, חז"ל ה'ק גילו לנו שזה המציאות, וירועים דברי חז"ל ה'ק שחזרו של אחאב, אף שהיו טובדי ע"י חז"ל, היו נוצחין במלחמה, פ"ק שלא היה בהם לשהיר, ממילא לא היה מקטרג עליהם, וידוע מדברי חז"ל ה'ק וספדיק,

43 בענין המצוות - ר' בינא

במגדלנו להתיר נדרים בערב ר"ה, הטעם בפשיטות הוא שהעון של הנודר ואינו מחזיק חסור מאד כדאיתא בחז"ל, ולכן אינו רוצים להיכנס ליום הדין בעוד עבירה זאת על ראשינו, אבל ישנה העמקה נוספת ברוב על פי דברי הספר גנוי ישראל' בביאור הגמרא בתלמוד, "היתר נדרים פורחים באויר", וביאר שהנה כתיב נפשו דגם "יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שח"י, וזה יש חוקרים אשר חקירתם גורמת להם שלא להאמין בתפלה או בלימוד שאדם יתפלל או ילמד, כי הלא דיבור בעלמא הוא, אכן משה שאנו רואים שעל בריאת הרים כתב שהוא מעולם היצירה "יוצר הרים", ובריאת הרוח הזה עולם גביבור שהוא מוכח הרוח, וזה הביאור בכתוב "מגיד לאדם מה שח"י, כלומר שבושה גדולות עמו, והחורה הצריכה היתר לנדרים אם כי הם אך דיבורים בעלמא, להדיגש מהו גדול כח הדיבור לאדם, וזו כוונת חז"ל שאמרו "היתר נדרים פורחין באויר", כי מהאור ומהרוח מוכח כח הדיבור וליה הצריכו היתר לנדרים איש עב"ל.

44 With Heart Full of Faith - R. Shamayim

Therefore, every person must have *Yiras Shamayim*, which is translated as "fear of Heaven." It does not mean that we have to be afraid of Heaven, says R' Chaim Volozhiner. We have to be afraid of God, not of Heaven. Rather, it means that we have to fear the effect of our actions in Heaven. Our every word and deed can build great edifices in the higher worlds. One day, we will come to Heaven and survey what our lives in this world have wrought in the next. If we are not careful, we may survey a scene of great devastation, with ruins and rubble strewn as far as the eye can see, a scene that would cause us untold pain and anguish. Better to have "fear of Heaven" now, to fear the damage we can do to Heaven, so that when we arrive in Heaven we will find towering spiritual edifices rather than scenes of destruction.

46 חסדו והאבות והאמה

וכוה מוננים דברי הג"ר למה קלוגר ז"ל, כי בשנת קודש יש ללגם פי ה' וכו', פי ה' יכול לפתוח את גודלו, ואין לריבם את קול השופר, אונס וכו' גמלא' סה"י לו פי ה' בכל שבתות השנה, ולא קלקל את פיו בשנת קודש צדיצורים אחרים, לו יכול בלגם סה"י שכל להיות בשנת להמפלל כפי, על ידי הסי ה' שיש בשנת קודש, ויניימם אלו הרי לריבם לעורר מזה ארץ אפים, כמו שפירש רש"י (שמות ל) ה' שהקב"ה תלמידו אסו ומממן למעוזה, ועל ידי דיבור קודשה בשנת שמיים לפי ה' דבר, הרי נעוררת מזה ארץ אפים, ארץ אפים צומחטריא כי פי ה' דבר.

41 חז"ל אמרו - ר' קרעני

(קולט ט ית) כי גם לא ידע האדם את ענין כדגים הנאחזים במצודה רעה ושואלים חז"ל (בספרי שם) וכל יש מצודה רעה ויש מצודה טובה! ואמר ר"ל מצודה רעה זו חתה חז"ל (במגדו יד) וימנעו האנשים מוציאי דבת הארץ רעה, ביאור מאמר זה הוא באשר אנו רואים שיש ב' מיני מצודות לצד דגים, יש מצודה - רשת גדולה הנמתחת המים ואוספת דגים בתוכה, ואח"כ מוציאים אותה מים או חומר המים וצואים והדגים נלכדים, ומצא ב' כל הדג בתוך המצודה, אבל יש מצודה אחרת והיא "חבת" - שמורידים למים חוט ובקצתו בריל מוקטם ופת עליו לכסותו - והוא בא לתפוף הלהם ומסתבך בלשונו וניצוד... ומצא ב' כל גופי חששי, אבל לשוננו מלוי חכמה ואינו יכול לברוח.

כן הדבר באדם ברוחנותו יש לך אדם שהוא ניצוד כולו ברשת היצירה שחששילו בחטאים ועוונות הבים וגדולות, ומצא כמה כולו ברשת אחרת ושפחה גידו, אבל יש אדם שהוא בכל גופו צדיק נמר, מקיים כל המצוות, ואינו עובר שום עבירות, רק בדבר אחד הוא פורץ - בלשונו או מלבו, הוא ממלך, והאלמוני הוא מלול, ואינו שומר את פיו ולשונו, אדם פתח גופו ע"י יצירה בלשונו - בלגים הנאחזים במצודה רעה - זו חתה ובאוויר, ואכן בשאר דברים הוא צדיק גמור, אלא אדרבה עונן חששו אדם, ור"ל הרי לא יצטר לשהיר על איש משום כי אנשים משונים אין להם שייכות אלה, וכוונתו את פי הוא ליקח לחתו פה לבטל ולבנות? - אנשים גדולים וטובים העומדים במצוות, וזה נחמם זה בפשיטות תעה - זו חתה - בלשוננו נחמם ונחמם ונחמם, שכל גופו נמשך לתפוח המצודה, הרי הוא אבוד, כי אין הוא יכול להתגבר מלשוננו... ומסתאחזיל עם דגא ואחיתוקל היו לחוטים אחר לשון הרע ע"ש.

כפי השיעור שמבאר אדם כמה דיבורי- כך המליך ה' על עצמו

המצווה שעל כל יחודי ב"ה היא, להמליך את הקב"ה על עצמו על ידי אמירת פסוקי מלכויות כדאיתא בגמרא "אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם", אולם אפשר לתמוה האין על ידי דבור גרידא יכולים לפעול המלכות ה' עלינו ובכל העולמות? לכן המנהג בערב ר"ה שכל אחד מתייר נדריו להורות על גדול עומק החשיבות של הרוח כמלאה שבחך האדם שהרי הגדר שהוציא ברצונו צריך עליו הפה, כי דבור האדם פועל מציאות של ממש, ועם טגולת כח הדבור כזה צריך לגשת להמליך את ה' על עצמו, ורמו לדבר, שהכוונתו של תיבת מוש"ל ר"ה של הפסוק "מגיד לאדם מה שח"י" כלומר שכפי השיעור שמבין האדם את עומק כח ורשם פעולת דיבורו, כך הוא השיעור והעומק שממליך על ידו ממשלת ה' על עצמו. וזהו גם הביאור בשאלת הגמרא דין, וכמה כלומר באיזה אופן נוכל לברר לו לאדם את גדולת כח הדיבור ע"י שתתאמת אצלו האמונה שיכולים להמליך את ה' באמירת הפסוקי מלכויות גרידא? ובא הירורן בשופר, היינו שהשופר על אף שהוא רק קול רוח בעלמא ובכל זאת יש בו כח בעלמא זו היכולת לפעול שיעמוד ה' מכסא דין וישב על כסא רחמים, ורבו זה קל וחומר הוא לדיבורינו ממש שעל ידי הרוח של אמירת הפסוקים נוכל להמליך ה' על עצמו.

ל, מה שאחז"ל שלשה"ר גורם נגעים וצדקה, שומר מצות נפשו - מצרעת נפשו, ומה שגילו לנו עדיקים ז"ע שבבנינו נגעים וצדקה שמאבדים ח"ו החיות והגעשמאק והברע"ה והעריבות והמתקנות בתורה"ק ועבודת הש"י שידוע מחז"ל וצדיקים ז"ע, שאבינו שבשמים ניתנו לכל נשמה תשמה, מתנה גדולה, שיכול להרגיש געוואלדיגע עריבות"ה ומתקנות ואז בתורה"ק ובתפילה, כמו שמבקשים והערב נא ה' א-לקינו את רבוי תורתך בפנינו, וכמו שאחז"ל מכאן ואילך יערב לבם, וכ"א יכול להגיע לטעמו וראו כי טוב ה', ולזכות לאור הגנוה, ואפי' כשוראכע דר"ש של עקבתא דמשיחא, אפשר לכל בתור ואברך, וכל יהודי, להגיע לאור גדול ונפלא בעבדי"ה, כמו שגילו לנו הצדיקים ז"ע, בכחינת עולמן תראה בחיך, וכמ"ש האוההת"ק ז"ע, שאם היינו יודעים איזה אור יכולים לזכות, גם היום, בתורה"ק, היינו משתגעים ומתלהטים אחריה, ואם ח"ו ח"ו פוגמים הפה, מאבדים זה, וכל משהו של פנימת הפה, כל דיבור, גורם שנשמתם איזה בחינה של אור, וכמ"ש הראשית חכמה ז"ע, מי האיש התפס חיים, מי שרצצה חיות בתורה"ק ועבודה"ה, העצה הראשונה הוא נצור לשונך, ומה שמאבדים החושק הטעם זה נכלל בכלל צדקה ונגעים, הפנימיות של נגעים הוא, שהאור של הנשמה אין מאיר לחוץ, ונעשה חושק, ומצורע חשוכ כח, שמאכר הטעם כעבוד"ה, רח"ל, והרגום של צדקה הוא סגור, שהנשמה נעשה מוסגר, וכולנו יודעים ווי ביטער עט איז ווען מ'האט נישט די געשמאק"ה, וכולנו מתאוננים ע"ז כשחזר החיות, אבל אשמים אנתנו.

אונאת דברים. רצון אבינו שבשמים שנדבר געשמאק"ה, ובמאור פנים לכל יהודי, שמחים ומשמחים, הרבה בדרכיו, חכו ממתקים וכולו מחמדים, רבש וחלב תחת לשונך. שהאכע וזר היום, מים א נוטע וואוס, א שמייכל, המלבין שיניים, אפשר לחוק ולעודד, ארפטאהן א וועלט"ה, לדבר אך טוב, לב טוב, ארום און ארום ואל דין גיסען רי גוטסקייט"ה, בבית, עם הילדים, עם הברים, עם כל יהודי, איידלקייט"ה, לשון נקיה ורכה, ועי"ז מעוררים אתעודתא דלעילא, שאבינו שבשמים מקבל אותנו בסדר פנים יפות, כביכול, והכל רחמים חסדים, כמבואר מחז"ל ומצדיקים ז"ע.

ובפרט ידוע מה דא"ר מצדיקים ז"ע שכל המעשים של ההורים משמעים מאד על הילדים, ואכהמל"כ, ואם אב אין שומר את הפה כמו שצריך, אז יכול לגרום שלהבן אין חיות וחשק בתורה"ק, וכל אב יודע ווי ווייט עם ווייט דער הארץ ממשי"ה, אם ח"ו

ובמ"ה, כולנו יודעים המידה טובה מרובה, איזה טהרה וקדושה, והתקבנות, והשפעות טובות, ברוחניות ונשמיות, שמשמשים ע"י כל משאו של השתדלות כשמירת הפה, וכולנו יודעים מחז"ל שעל כל רגע ורגע שאדם חוסם פיו, זוכה לאור הגנוה.

ואעפ"כ, אף שהכל ידוע ומפורסם, אם לא לומדים מענינים אלו בקביעות ממש, הרבה מאד, [כל א' לפי מצבו, כמו שדברנו כמ"פ כעזרי באריכות], העידו לנו

נצוד לשונך מרע, נצור אותיות רצון, ע"י השמירה, ממשכינ עכשו בימי רצון, רצון העליון, ורצון שלנו, שע"י שמירת הפה מקבלין השתוקקות להתקרב, שומר פיו ולשונו שומר מצות נפשו, בשפי"א ז"ע, כי שנפש לשון רצון, וע"י פגמי הדיבור מאבדים הרצון, וזה צדק נפשו, שונפש נעשה צר, מצר, וע"י טהרת הפה זוכים לרצון, כל יהודי יודע להתעורר ולהתקרב בהתפילות של הימיו הקדושים, ברי"ה, בתקיעות, בכל נודי, כמוסף, בעילה, ומבואר מצדיקים ז"ע, בראשית חכמה ז"ע ועוד, שרק ע"י טהרה הפה, אפשר לזכות לחיות, והתעוררות, ואל"כ נוטלים העדיבות, כי קולך ערב, הקול של יהודי הוא ערב, שאם אין מקיימים החוב של הפה, נוטלים הקול, היינו שאין מרגישים והמתקנות בקול חרה וקול תפילה וקול שופר, לשמור קול שופר, ערב ערבין לטוב אל יעשקוני זדים, ונכשיו הזמן לשמור ולהתחזק, וידוע מחז"ל עה"ס מה יתן לך ומה יוסיף לך לשון רמיה, שאבינו נתן כמה כוחות של שמירה להפה, השפתים, והשיניים, ועוד, ושואל מיהודי מה אפשר להוסיף עוד שמירה, והכל רומז להסידע הגדול שיש לכל יהודי אם רוצה לשמור, הבא לטהר מסייען אותו.

Our ultimate goal should be to fulfill the Torah in its entirety. However, this cannot be accomplished overnight. Moreover, if we set our goals too high, we are likely to fail. The proper way of self-improvement is step by step. I suggest that all of us accept upon ourselves the following three *kabbalos*, resolutions (בלי נדר) as a first step:
 1) To strive to strengthen our Torah study both qualitatively and quantitatively.
 Let us begin by increasing our daily Torah study by five minutes.
 One cannot imagine the impact that is made in Heaven when one sits down to study for five additional minutes in order to fulfill a

3) Our final *kabbalah* for the present should be to increase our zealotness in *shemiras halashon*, guarding one's tongue. Let us all accept upon ourselves to follow the worldwide calendar schedule which calls for daily study of two *halachos* in *Sefer Chofetz Chaim* and one page in *Sefer Shemiras HaLashon*. Such daily study will make us knowledgeable in this all-important area of *Halachah* and will leave us with the necessary awareness to refrain from forbidden speech. Once *shemiras halashon* becomes a matter of habit, the battle has been won.

resolution that he undertook on Rosh Hashanah. This seemingly insignificant act is a demonstration that one is translating his thoughts of self-improvement into action. And of course this is only a beginning.
 2) Our *kabbalos* must include matters of *bein adam l'chaveiro*, between man and his fellow. *Baruch Hashem*, our generation is one in which *chesed* abounds, but we cannot be content with this alone. It is imperative that each of us strives to improve his *midos*, particularly that of being *mevayal* על מידותי, refraining from exacting one's [rightful] measure (i.e., one who overlooks the hurt caused him). *Chazal* (*Rosh Hashanah* 17a) have taught that one who acquires this trait will have all his sins forgiven. *Rashi* explains the term *mevayal* על

Ask yourself: Why is it that Jews the world over refrain from talking during the entire *Mussaf* of Rosh Hashanah — a period of some two hours or more? The answer is training. Children are taught from their early youth that one does not speak from the time the blessings on the *shofar* are said until after the last *shofar* blast has been sounded. It is this training that makes refraining from speech so easy during *Mussaf*. Similarly, if we will train ourselves not to speak that which is halachically forbidden, then the matter of *shemiras halashon* will not be difficult.